

Сертификаттау курсының бағдарламасы
Бағдарлама паспорты

Білім және ғылым ұйымының, білім беру бағдарламасын әзірлеушінің атауы	"Қарағанды медицина университеті" КЕАҚ
Қосымша білім беру түрі (<i>біліктілікті арттыру / сертификаттау циклі / бейресми білім беру іс-шарасы</i>)	Сертификаттау курсы
Бағдарламаның атауы	Дәстүрлі медицина (Мануалды терапия)
Мамандықтың және (немесе) мамандандырудың атауы (<i>мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандық: Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің Мамандануы: Дәстүрлі медицина (Мануалды терапия)
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>базалық, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Базалық
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Жоғары медициналық білімі бар қызметкерлердің мамандықтары
Кредиттердегі бағдарламаның ұзақтығы (сағат)	15 кредит (450 ак. сағат)
Оқыту тілі	Орыс тілінде / Қазақ тілінде
Өткізу орны	Кафедраның клиникалық базасы
Оқыту форматы	Күндізгі-қашықтықтан
Мамандану бойынша берілетін біліктілік (сертификаттау курсы)	Мануалды терапия дәрігері
Оқуды аяқтаған құжат (сертификаттау курсы туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік)	Қосымшасы бар сертификаттау курсы туралы куәлік (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	"Физикалық медицина және оңалту, спорттық медицина, дәстүрлі медицина" комитетінің ОӘБ терапевтік бейіндегі ЖБТ бағдарламалары даярлау бағыттары денсаулық сақтау, 2024 жылғы 30.01 №5 хаттама.
Сараптама қорытындысын жасау күні	30.01.2024ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификатталған курс бағдарламасын жасап шығаруға арналған нормативтік сілтемелер:

– «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту» туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы;

– «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту» туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы;

– «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту» туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығы.

Әзірлеушілер туралы мәліметтер:

Лауазымы	Т. А. Ә.	Байланыс: e-mail
КЕАҚ «ҚМУ» неврология, психиатрия және реабилитология кафедрасының қауымдастырылған профессоры, медицина ғылымдарының кандидаты	Беляев Руслан Андреевич	Roon_@mail.ru
КЕАҚ «ҚМУ» неврология, психиатрия және оңалту кафедрасының ассистенті	Ким Екатерина Даниловна	ekaterina-kim@inbox.ru

СК ББ бағдарламасы ҚМУ КЕАҚ резидентура және кәсіптік даму мектебі кеңесінің отырысында бекітілді

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т. А. Ә.	күні, хаттаманың №
Төраға	Ташкенбаева В.Б.	11.01.2024ж. № 1 хаттама

СК БББ сараптамалық бағасы ОӘБ «Физикалық медицина және оңалту, спорттық медицина, дәстүрлі медицина» комитетінің «Денсаулық сақтау» дайындыу бағыты бойынша отырысында талқыланды отырысында талқыланды

Сарапшының лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т. А. Ә.	күні, хаттаманың №
Төраға, м. ғ. к., доцент	Шевелева Наиля Игоревна	30.01.2024ж. №5 хаттама

СК БББ, сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ 2024 жылғы «8» ақпандағы отырысында мақұлданды, № 5 хаттама (ББ жобасы ОӘБ сайтында жарияланған...)

Сертификаттау курсының бағдарламасының паспорты

Бағдарлама мақсаты

Мануалды терапия, гирудотерапия, апитерапия, фитотерапияның заманауи және ежелгі әдістерін үйрете отырып, Дәстүрлі медицина дәрігерлерін даярлау.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы:

Тәжірибеде дәстүрлі медицина әдістерін дұрыс және тиімді қолдану үшін дәрігер оларды қолдану көрсеткіштерін біліп қана қоймай, сонымен қатар диагностиканы өз бетінше жүргізе білуі, әдісті таңдап, өзгертін клиникалық көріністі ескере отырып, Дәстүрлі медицина әдістерін қолдана отырып терапия жоспарын / рецептін құра білуі керек.

Оқыту барысында мамандар дәстүрлі медицинаның даму тарихы, дәстүрлі диагностиканың теориялық және әдіснамалық негіздері, іс-қимыл механизмдері, техникалар, қолмен терапия, апитерапия, фитотерапия, гирудотерапия, сондай-ақ мануалды терапия, апитерапия, фитотерапия, гирудотерапияның практикалық дағдылары бойынша білім алады.

Бағдарламаның негізгі элементтерін келісу:

№ п/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі (ББ қосымшасына сәйкес КАЖ)	Оқыту әдісі
1	Диагностика жүргізуге және белгілі бір клиникалық жағдайда қолмен терапияның нақты әдісін қолдану қажеттілігін бағалауға қабілетті.	Тестілеу, клиникалық жағдайды талқылау (CBD-Casebased Discussion)	Дәріс Практикалық сабақ / тренинг Семинар
3	Қолмен тексеру/тестілеу және терапия әдістерін меңгерген	Тестілеу, клиникалық жағдайды талқылау (CBD-Casebased Discussion)	Дәріс Практикалық сабақ / тренинг Семинар

Сертификаттау курсы бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырып/бөлім/пән атауы	Сағат көлемі	Тапсырма
---	-------------------------	--------------	----------

		лекция	семинар	тренинг	оқытудың басқа	СӨЖ	
1.	Мануалды терапия және Остеопатия негіздері Модулі	20	20	40		40	120сағат
1.1	Мануалды терапия мен остеопатияның әсер ету механизмдері туралы қазіргі түсініктер.	2	2	4		4	1. Мануалды терапия мен остеопатияның негізгі негіздерін білетіндігіңізді көрсетіңіз. Мануалды әдістерді орындау үшін абсолютті және салыстырмалы қарсы көрсеткіштерді сипаттаңыз.
1.2	Мануалды диагностика мен терапияның жалпы принциптері.	2	2	4		4	1. Постизометриялық релаксацияның жалпы принциптерін сипаттаңыз (ПИР).
1.3	Мануалды терапияның әдіснамалық және клиникалық негіздері.	2	2	4		4	1. Мануалды терапияның негізгі әдіснамалық және клиникалық негіздерін сипаттаңыз.
1.4	Қолмен терапияның анатомиялық, биомеханикалық және физиологиялық негіздері	2	2	4		4	1. Қолмен терапияның негізгі анатомиялық, биомеханикалық және физиологиялық негіздерін сипаттаңыз.
1.5	Қолмен терапияда науқастарды клиникалық тексеру. Неврологиялық топикалық диагноз қою принциптері	2	2	4		4	1. Мануалды терапияның алдында пациенттерді клиникалық тексеруден өткізіңіз.
1.6	Қолмен терапиядағы визуалды диагностиканың принциптері.	2	2	4		4	1. Қолмен терапия алдында пациенттердің визуалды диагностикасының деректерін түсіндіріңіз.
1.7	Қолмен зерттеу алгоритмі.	2	2	4		4	1. Қолмен тексеру алгоритмін жасаңыз.
1.8	Қолмен терапияның нақты әдістері мен әдістерін қалыптастыру принциптері мен ережелері.	2	2	4		4	1. Қолмен терапияның нақты әдістері мен әдістерін қалыптастыру принциптері мен ережелерін сипаттаңыз.
1.9	Қолмен терапия кезінде пациенттерде мүмкін	2	2	4		4	1. Қолмен диагностика немесе қолмен терапия

	жағымсыз реакциялар.						жүргізу кезінде пациенттерде туындаған асқынулардың, жанама әсерлердің, жағымсыз реакциялардың алдын алу және (немесе) түзету алгоритмін жасаңыз.
1.10	Қолмен терапия бағдарламалары.	2	2	4		4	1. Қолмен емдеу әдістерін қолдана отырып, пациенттерді емдеу бағдарламасын жасаңыз.
2.	Вертебрологиядағы қолмен терапия Модулі	35	35	70		70	210сағат
2.1	Жоғары жүйке қызметінің физиологиясы. Қозғалыс аппаратының функционалды жүйесі, оны реттеу механизмдері.	2	2	4		4	1. Жоғары жүйке қызметінің физиологиясын, қозғалыстың функционалды жүйесін сипаттаңыз.
2.2	Неврологиялық топикалық диагноз қою принциптері	2	2	4		4	1. Неврологиялық аурулары бар науқастарға топикалық диагноз қойыңыз. 2. Топикалық диагноз қойыңыз.
2.3	Жедел және созылмалы ауырсыну. Анатомио-физиологиялық, нейро-химиялық, әлеуметтік, психологиялық аспектілері.	2	2	4		4	1. Жедел және созылмалы ауырсынды сипаттаңыз. 2. анатомофизиологиялық, нейрохимиялық, әлеуметтік, психологиялық аспектілерді сипаттаңыз.
2.4	Вертебрология ұғымы. Вертеброгенді аурулары бар науқастарда диагностикалық зерттеулердің маңыздылығы.	2	2	4		4	1. Вертебрология туралы білімді көрсетіңіз. 2. Зерттеудің маңыздылығын сипаттаңыз.
2.5	Вертебрология мәселелері. Омыртқаның құрылымдық және функционалдық зақымдануы.	2	2	4		4	1. Вертебрология мәселелерін сипаттаңыз. 2. Омыртқаның негізгі құрылымдық және функционалдық зақымдануларының сызбасын жасаңыз.
2.6	Вертеброгенді ауырсыну синдромдары үшін қолмен диагностика және терапия.	2	2	4		4	1. Вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз. 2. Вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. 3. Қолмен терапия сеансын өткізіңіз.
2.7	Жатыр мойны омыртқасын зерттеу әдістері.	2	2	4		4	Мойын омыртқасының деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар

							науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
2.8	Мойын-желке өтуін, бас сүйегі мен бас сегменттерін қолмен диагностикалау.	2	2	4		4	Мойын-желке түйіні, бас сүйегі мен бас сегменттері деңгейінде қолмен диагноз қойыңыз.
2.9	Мойын омыртқасы, мойын-желке түйіні, бас сүйек және бас сегменттері деңгейінде қолмен терапия әдістерін қолдану.	2	2	4		4	1. Мойын омыртқасы, мойын-желке түйіні, бас сүйек және бас сегменттері деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
2.10	Кеуде омыртқасының деңгейінде қолмен диагностика.	2	2	4		4	Омыртқаның кеуде деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
2.11	Кеуде омыртқасы деңгейінде қолмен терапия әдістерін қолдану.	2	2	4		4	1.Омыртқаның кеуде деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз.. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
2.12	Стернум мен қабырғаның мотор сегменттерін, жатыр мойны – кеуде өтуін жұмылдыру әдістері.	2	2	4		4	1.Стернум, қабырға және жатыр мойны өткелінің патологиясы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
2.13	Жатыр мойны-кеуде өткелінің мотор сегменттерін жұмылдыру әдістері.	2	2	4		4	1.Жатыр мойны өткелінің патологиясы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
2.14	Бел омыртқасы деңгейіндегі қолмен диагностика.	2	2	4		4	1. 1. Бел омыртқасының деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
2.15	Бел омыртқасы деңгейінде қолмен терапия әдістерін қолдану.	2	2	4		4	1.Бел омыртқасының деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз.. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
2.16	Бел омыртқасы деңгейінде қолмен терапия әдістерін қолдану.	2	2	4		4	1.Бел омыртқасының деңгейінде вертеброгенді ауырсыну синдромы бар науқасты емдеу жоспарын жасаңыз. 1.2.Терапия сеансын өткізіңіз.

2.17	Жамбастың қолмен терапиясындағы диагностикалық принциптер.	2	2	4		4	1.Жамбас деңгейінде ауырсыну синдромы бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
2.18	Жамбас деңгейіндегі қолмен терапия.	1	1	2		2	1.Емдеу жоспарын жасаңыз. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
3.	Жоғарғы және төменгі аяқтардың буындары Модулі	20	20	40		40	120 сағат
3.1	Қолмен терапиядағы ортопедиялық диагностика принциптері. Қолмен терапиядағы визуалды диагностиканың принциптері.	2	2	4		4	1. Қолда бар визуалды диагностикалық деректермен диагностика жасаңыз. 2. Ортопедиялық аурулары бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
3.2	Жоғарғы аяқ-қол буындарының ауруларын қолмен диагностикалау.	2	2	4		4	1.Жоғарғы аяқ буындарының аурулары бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
3.3	Иық белдеуі мен жоғарғы аяқтың мотор сегменттеріндегі манипуляция әдістері	2	2	4		4	1.Жоғарғы аяқ-қол буындары мен иық белдеуі аурулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
3.4	Төменгі аяқ буындарын қолмен диагностикалау.	2	2	4		4	1. 1. Төменгі аяқ буындарының аурулары бар науқасқа қолмен диагноз қойыңыз.
3.5	Иық белдеуі мен жоғарғы аяқтың мотор сегменттеріндегі манипуляция әдістері	2	2	4		4	1.Төменгі аяқ буындарының аурулары бар науқастарды емдеу жоспарын жасаңыз. 1. 2.Терапия сеансын өткізіңіз.
3.6	Байланысты мамандықтарда қолмен терапия әдістемелерінің фрагменттерін симптоматикалық қолдану.	2	2	4		4	Сабақтас мамандықтарда қолмен терапия әдістерін қолдану бойынша презентация дайындаңыз.
3.7	Спорттық медицинадағы қолмен терапия	2	2	4		4	Спорттық медицинада қолмен терапияны қолданудың жай-күйі мен даму перспективаларын талдауды дайындаңыз.
3.8	Биомеханикалық бұзылулардың алдын алу.						Биомеханикалық бұзылулардың алдын алу бойынша презентация дайындаңыз.
3.9	Қолмен терапияны дамыту перспективалары.	2	2	4		4	ҚР-да қолмен терапия мен остеопатияны қолданудың жай-күйі мен даму перспективаларына талдау дайындаңыз.

							Презентация түрінде ұсыныңыз.
3.10	Қолмен терапияның балама бағыттары	2	2	4		4	Қолмен терапияның балама бағыттары бойынша презентация дайындаңыз.
Қортынды:		75	75	150		150	
Барлығы:		450 сағат					

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	Тыңдаушылардың тапсырмаларын бағалау
Аралық (қажет болған жағдайда)	Әр модульді/бөлімді/пәнді аяқтағаннан кейін білім мен дағдыларды бағалау. Қорытынды аттестаттауға жіберу.
Қорытынды	Бірінші кезең-тест сұрақтары арқылы автоматтандырылған компьютерлік тестілеу арқылы білімді бағалау. Екінші кезең-дағдыларды бағалау, соның ішінде модельдеу технологияларын қолдану.

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Бағалаудың сандық баламасы	Бағалаудың пайыздық мөлшері	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	қанағаттанарлықсыз
F	0	25-49	
FX	0	0-24	

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі әдебиеттер

1. Иваничев Г.А. Мануальная медицина: Учебное пособие/Г.А. Иваничев. - Казань, 2000 - 650 с.
2. Остеопатическая диагностика соматических дисфункций. Клинические рекомендации. – СПб.: «Невский ракурс», 2015. – 90 с.
3. Иваничев Г.А. Мануальная медицина: Учебное пособие/Г.А. Иваничев. - Казань, 2000 - 650 с.
4. Майерс, Томас. Анатомические поездки / Томас Майерс; [пер. с англ. Н. В. Скворцовой, А. А. Зимина]. — Москва : Эксмо, 2019. — 320 с.
5. Мышцы. Анатомия. Движение. Тестирование /Клаус-Петер Валериус и др.: пер. с англ., под ред Цыкунова М.Б. -М.: Практическая медицина, 2016. -432 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Ганс Гартен. Руководство по мышечному тестированию. Функциональная оценка, миофасциальные триггерные точки и меридианные взаимосвязи.- 2013, Институт клин.прикл.кинезиологии, СПб,- 344 с.
2. Капанджи А. И. К 20 Нижняя конечность : Функциональная анатомия / А. И. Капанджи; предисл. проф. Тьерри Жюдэ ; [пер. с фр. Г. Абелевой, Е. Кишиневского]. — Москва : Издательство «Э», 2017. — 352 с.
3. Карпеев А.А., Ситель А.Б., Скоромец А.А.,Гойденко В.С., Васильева Л.Ф., Саморуков А.Е. Актуальные вопросы мануальной терапии. Диагностика и коррекция патобиомеханических изменений, возникающих при спондилогенных заболеваниях. Методические рекомендации. - Москва, ООО «ИПТК «Логос» ВОС», 2005.-56 с.
4. Мышцы. Анатомия, движения, тестирование . Пер. с английского под ред М.Б.Цыкунова, М, 2015 г., 432 с.
5. Пенину Ж. П25 Мышечное напряжение. От диагностики к лечению / Жиль Пенину, Серж Тикса; пер. с фр.; под общ. ред. проф. М.Б.Цыкунова. - 2-е изд. - М.: МЕДпресс-информ, 2016. - 360 с.
6. ПНФ на практике /Сьюзан С.Адлер, Доминик Беккерс, Мат Бак, пер. с англ.- Нижний Новгород:ООО «Ридо-Принт»,2013.- 330 с.
7. Род де Вершер К. Руководство по остеопатии.-Ростов н/Д:Феникс, 2015 .- 250 с.
8. Ситель А.Б. Актуальные вопросы мануальной терапии. - М.: БИНОМ, 2014.- 468 с.

Интернет-ресурстар:

1. <http://www.rcrz.kz/index.php/ru/2017-03-12-10-51-13/> Клинические протоколы.
2. https://medelement.com/page/klinicheskie_protokolyi/ Клинические протоколы диагностики и лечения МЗ РК, РБ, РФ, РУз.
3. <http://www.thelancet.com/> The Lancet.
4. <http://www.cochrane.org/> Cochrane.
5. <http://www.cochrane.ru/> Cochrane.
6. <http://www.pubmed.com/> PubMed.
7. <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/> PubMed.

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

- Білім беру бағдарламасы (ТМД)
- Кадрлармен қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
- Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар:

- Мультимедиялық орнату;
- Динамиктер;
- Ноутбуктер;
- Экран;
- Флипчарт;
- Маркерлер;
- Муляждар;
- Инелер, мокстар, сигаралар және т. б.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

ҚР ДСМ-Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі;
ТСМ-дәстүрлі қытай медицинасы;
ТКФ-дәстүрлі қытай шөп медицинасы;
SDT-Су-джок терапиясы;
CBD – Casebased Discussion-клиникалық жағдайды талқылау;
ПИР-постизометриялық релаксация.